

Obrir un comerç al públic en temps de coronavirus

Guia de pràctiques segures front el SARS-CoV-2

GENERALITAT VALENCIANA
Conselleria d'Economia Sostenible, Sectors Productius, Comerç i Treball

Índex

MESURES GENERALS DE PREVENCIÓ....3
Mesures generals de protecció contra el virus....3
Mesures preventives que he d'adoptar en el meu comerç....5
Roba de treball....9
Mesures d'higiene i protecció en l'establiment....9
MESURES ORGANITZATIVES....11
Què fer en cas de personal infectat o de risc....12
ZONA DE VENDA....14
Distàncies....14
Informació....14
Aforament i circulació....14
Productes exposats....16
Productes de prova....16
Màquines expenedores....16
Devolució de productes....16
Caixes....17
RECOMANACIONS ESPECÍFIQUES PER SECTORS COMERCIALS....18
Alimentació....18
Tèxtil....18
Botigues de barrets o tocats....19
Calçat....19
Joieries....19
Prova i adaptació de productes als clients: òptiques, ortopèdies, etc....19
Gasolineres....20
Mobles....20
Botigues de ceràmica, banys, cuines i reformes en general....20

MESURES GENERALS DE PREVENCIÓ

Mesures generals de protecció contra el virus

- Distanciament entre les persones de dos metres.
- Es deu posar màscara quirúrgica o higiènica quan no es puga mantindre la distància de dos metres. També es recomana amb caràcter general.
- Llavar-se les mans amb freqüència[1]:
  - El més senzill i eficaç és llavar-se les mans amb aigua i sabó.
  - El sabó corrent és suficient, no és necessari utilitzar-ne cap d'especial.
  - Cal fregar-se les mans almenys durant un minut.
  - Sempre que les mans no estiguen brutes, i en aquest cas s'han de llavar amb aigua i sabó, també pot utilitzar-se un gel hidroalcohòlic.
- Cal recordar-se de netejar de tant en tant diversos objectes que toquem quotidianament: ulleres, de vista o de sol, mòbils, tauletes, claus.
- Sobretot, cal desinfectar els objectes que portem amb nosaltres quan eixim de casa: claus del cotxe, auriculars, etc., o quan estem teletreballant o utilitzant els ordinadors: teclats, ratolins, etc.
- Ventilació de les habitacions: almenys 10 minuts diaris.
- Neteja diària de les superfícies de contacte freqüent.
- Ús de guants d'un sol ús.

Com llevar-se els guants?

1 El sabó de mans prevé la transmissió de microorganismes perquè l'embolcall lipídic d'aquests, inclòs el SRAS-CoV-2, es desactiva en contacte amb el sabó.

Mascarillas higiénicas en población general

La mayoría de las personas adquieren la COVID-19 de otras personas con síntomas. Sin embargo, cada vez hay más evidencia del papel que tienen en la transmisión del virus las personas sin síntomas o con síntomas leves. Por ello, el uso de mascarillas higiénicas en la población general en algunas circunstancias podría colaborar en la disminución de la transmisión del virus.

Esto es así, sólo si se hace un uso correcto y asociado a las medidas de prevención y se cumplen las medidas para reducir la transmisión comunitaria:

- Si tienes síntomas, quédate en casa y aíslate en tu habitación
- Mantén 1-2 metros de distancia entre personas
- Lávate las manos frecuentemente y meticulosamente
- Evita tocarte ojos, nariz y boca
- Cubre boca y nariz con el codo flexionado al toser o estornudar
- Usa pañuelos desechables
- Trabaja a distancia siempre que sea posible

Una mascarilla higiénica es un producto no sanitario que cubre la boca, nariz y barbilla provisto de una sujeción a cabeza u orejas

Se han publicado las especificaciones técnicas UNE para fabricar mascarillas higiénicas:

- Reutilizables (población adulta e infantil)
- No reutilizables (población adulta e infantil)

¿A QUIÉN se recomienda su uso?

A la población general sana

¿CUÁNDO se recomienda su uso?

- **Cuando no es posible mantener la distancia de seguridad en el trabajo, en la compra, en espacios cerrados o en la calle.**
- **Cuando se utiliza el transporte público.**

Haz un uso correcto para no generar más riesgo:

- **Lávate las manos antes de ponerla.**
- **Durante todo el tiempo la mascarilla debe cubrir la boca, nariz y barbilla. Es importante que se ajuste a tu cara.**
- **Evita tocar la mascarilla mientras la llevas puesta.**
- **Por cuestiones de comodidad e higiene, se recomienda no usar la mascarilla por un tiempo superior a 4 horas. En caso de que se humedezca o deteriore por el uso, se recomienda sustituirla por otra. No reutilices las mascarillas a no ser que se indique que son reutilizables.**
- **Para quitarte la mascarilla, hazlo por la parte de atrás, sin tocar la parte frontal, deséchala en un cubo cerrado y lávate las manos.**
- **Las mascarillas reutilizables se deben lavar conforme a las instrucciones del fabricante.**

21 abril 2020

Consulta fuentes oficiales para informarte
www.mscbs.gob.es
@sanidadgob

#ESTE VIRUS LO PARAMOS UNIDOS

GOBIERNO DE ESPAÑA · MINISTERIO DE SANIDAD

Mesures preventives que he d'adoptar en el meu comerç

Assegura't que els llocs de treball estiguen nets i higienitzats.

- Les superfícies (per exemple, escriptoris i taules) i els objectes (per exemple, telèfons, teclats) han de netejar-se amb desinfectant regularment.
- Per què? Perquè la contaminació en superfícies tocades per les persones és una de les principals formes en quines COVID-19 es propaga.

Promou la rentada de mans regular i minuciosa per part de les persones empleades, contractistes i clientela.

- Col·loca dispensadors desinfectants per a mans en llocs prominents al voltant del lloc de treball. Assegura't que aquests dispensadors s'emplenen regularment
- Exhibeix cartells que promoguen llavar-se les mans: sol·licita aquests a la teua autoritat local de salut pública.
- Assegura't que el personal, contractistes i clientela tinguen accés a llocs on puguen llavar-se les mans amb aigua i sabó.
- Per què? Perquè la rentada arrossega el virus de les seues mans i prevé la propagació de COVID-19.

Promou una bona higiene respiratòria en el lloc de treball.

- Assegura't que hi haja màscares facials i mocadors de paper disponibles en els llocs de treball, per a qui desenvolupe secreció nasal o tos, juntament amb contenidors tancats per a rebutjar-los de manera higiènica.
- Per què? Perquè una bona higiene respiratòria prevé la propagació del COVID-19

Informa les persones empleades, les contractistes i la clientela de les recomanacions del Ministeri de Sanitat (https://www.mscbs.gob.es) i la Conselleria de Sanitat (https://coronavirus.san.gva.es), que s'actualitzen periòdicament, incloent les recomanacions més recents, adaptades a les noves circumstàncies.

RECOMANACIONS SOBRE EL **CORONAVIRUS**

SI HAS D'EIXIR DE CASA

LA MILLOR PREVENCIÓ ÉS LA HIGIENE

Llava't les mans sovint.

Si esternudes o tusses, cobreix-te nas i boca amb un mocador d'un sol ús o fes-ho sobre el colze flexionat.

Evita tocar-te boca, nas i ulls amb les mans.

Si tens dubtes pots realitzar-te un autotest o accedir a més informació a través del web de la Conselleria de Sanitat san.gva.es

GENERALITAT VALENCIANA | TOTS A UNA veu

Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública

SI TENS SÍMPTOMES,

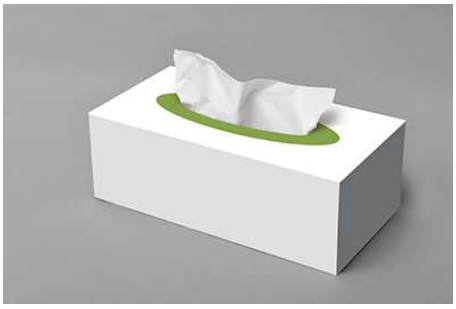
Telefona al 900 300 555

Informa a les persones empleades, les contractistes i la clientela que qualsevol persona que tinga tos lleu o febre lleu (37.5°C o més) ha de quedar-se a casa.

- També han de quedar-se a casa (o treballar des de casa) si han hagut de prendre medicaments simples, com a paracetamol, ibuprofé o aspirina, que poden emmascarar els símptomes d'infecció.
- Exhibeix cartells amb aquest missatge en els llocs de treball. Els serveis de salut ocupacional, l'autoritat local de salut pública o altres institucions, han desenvolupat materials de campanya per a promoure aquest missatge.
- Deixa clar a les teues persones empleades que podran comptar aquest temps lliure com a baixa per malaltia.

Atenció als gestos individuals:

- Cobreix-te boca i nas amb mocadors d'un sol ús en tossir o esternudar i llava't les mans immediatament.
- Evita tocar-te ulls, nas i boca. Las mans faciliten la transmissió del virus.
- Evita les salutacions de cortesia amb contacte físic com a besos, abraçades o estrényer les mans.

Evita romandre en l'empresa fora del temps de treball, tant a l'inici com a la finalització del torn.

Si no es pot garantir la distància mínima de seguretat entre persones, i només si no pot eliminar-se una funció concreta, per ser imprescindible, el personal ha d'utilitzar els següents equips de protecció individual:

- Mascareta higiènica o pantalla de protecció facial.
- Guants de protecció d'acord amb la norma UNE-EN ISO 374.5:2016.

No cal compartir objectes amb la clientela o la resta de persones emprades: monedes, bitllets, targetes de crèdit o dèbit, bolígrafs, etc.

- En cas de no poder evitar-ho, s'han de llavar o desinfectar les mans després d'aquest intercanvi.
- Eliminar o clausurar aparells d'ús comú com a assortidors d'aigua que requerisquen acostar la boca a l'aixeta. S'ha de facilitar aigua envasada o disposar d'assortidor per a emplenar botelles personals.
- Cafeteres: si no s'eliminaren, es recomana que siguen de monodosis o similars.

Personal de neteja:

- Ha d'utilitzar equip de protecció individual adequat depenent del nivell de risc que es considere en cada situació.
- Tirar-los de manera segura quan es tracte d'equips d'un sol ús,
- Procedir posteriorment a la rentada de mans.

Vestuaris i zones o sales de descans

- S'ha de limitar el seu ús al mínim imprescindible i al mínim d'afluència i temps de permanència. No es compartiran utensilis de cuina, parament o menjar.
- Ha de comptar amb dispositius (taquilles, armaris…) que permeten que no es mescle la roba i el calcer de carrer amb la del treball.
- Es recomana fer torns per a mantindre la distància de seguretat.
- Llavar-se les mans amb aigua i sabó abans i després de cada menjar.
- Mantindre protegits els aliments amb film o en envasos amb tapa.
- Mantindre neta la zona de menjador i els objectes d'ús comú.
- Deixar la porta oberta de la sala de descans per a assegurar la renovació de l'aire

Roba de treball

Neteja de la roba de treball

- S'ha de manipular el menys possible, ser suaument enrotllada i portar directament a la llavadora o col·locar en una bossa per al seu trasllat al lloc de rentada. Ha de llavar-se a una temperatura d'almenys 60 °C durant 30 minuts o amb qualsevol altre mètode que garantisca la correcta higienització.
- Es recomana la neteja diària dels uniformes. Ha de valorar-se l'augment de dotació d'aquests. Si és possible, es recomana cobrir els uniformes amb bates, guardapols o similars.
- Si no es pot complir amb tot l'assenyalat anteriorment, podria suspendre's l'obligatorietat de l'ús d'uniformes de manera que en portar la vestimenta pròpia del treballador o treballadora es puguen garantir les mesures d'higiene i la seua desinfecció diària.
- Es prestarà igualment atenció a la desinfecció de les tovalloles i similars amb les mateixes recomanacions quant a la seua rentada i s'hauran de depositar-se en algun lloc aïllat fins que es llaven .

Mesures d'higiene i protecció en l'establiment

Ambient sa en el local

- S'han de ventilar periòdicament les instal·lacions. Com a mínim, de manera diària i per espai de cinc minuts.
- Reforçar la neteja dels filtres d'aire i augmentar la ventilació dels sistemes de climatització per a augmentar la renovació de l'aire.
- En la mesura que siga possible, realització de mostres periòdiques de concentració vírica per COVID-19 en l'ambient interior del local.
- De manera general, mantindre la temperatura del local entre 23 i 26 °C. Excepte per als que, per la naturalesa del producte, requerisquen d'un altre rang de temperatura (carnisseries, floristeries, etc.).

Reforç de la neteja del local

- Netejar i desinfectar almenys dues vegades al dia.
- En especial, atenció a superfícies, poms de les portes, taulells, lavabos, sòls, telèfons, ratolins d'ordinador, walkie-talkie compartits etc. Poden utilitzar-se detergents habituals o lleixiu d'ús domèstic diluïda en aigua, extremant-se les mesures de protecció del personal de neteja a agents químics. També podran utilitzar-se els virucides autoritzats.
- Netejar i desinfectar els llocs de treball en cada canvi de torn.
- Reforçar les condicions de neteja de condícies i zones comunes. Establir torns d'entrada per a evitar aglomeracions.
- Es col·locaran dispensadors, o es facilitarà individualment, gel hidroalcohòlic per a desinfecció de les mans.
- S'ha de revisar almenys diàriament el funcionament de dispensadors de sabó, gel desinfectant, paper d'un sòl ús, etc., tot procedint a reparar o substituir aquells equips que presenten avaries. Es recomana disposar d'un registre d'aquestes accions. També s'ha de vigilar el funcionament y la neteja de sanitaris i aixetes de banys.
- Aquests virus s'inactiven després de pocs minuts de contacte amb desinfectants comuns com la dilució recentment preparada de lleixiu (concentració de clor 1 g/L, preparat amb dilució 1.50 d'un lleixiu de concentració 40-50 gr/L). També són eficaces concentracions d'etanol 62-71% o aigua oxigenada al 0,5% en un minut.
- Instal·lar papereres amb tapa i pedal i doble bossa. En cas que anara més segura la paperera sense tapa, podrien utilitzar-se aquestes.
- Telèfons usats per diferents persones: utilitzar el sistema de "mans lliures" o sistemes que en permeten la individualització.
- Els carros, cistelles, les escales mecàniques i els ascensors seran objecte d'atenció i neteja contínua. Podran facilitar-se al client tovalloletes desinfectants per a la neteja de carrets o cistelles de la compra abans i després del seu ús.
- Sempre que no contravinga cap norma sectorial, mantindre les portes obertes amb falques i altres sistemes, per a evitar el contacte de les persones amb les manetes i poms.
- En cas de considerar-ho convenient i segons la mena d'establiment, es disposarà de estoretes humitejades amb una solució d'aigua i lleixiu al 2% en les entrades i eixides al centre de treball.

MESURES ORGANITZATIVES

- L'entrada i eixida al lloc del treball s'organitzarà de manera escalonada per a evitar aglomeracions en les hores punta.
- Limitar el nombre de treballadors coincidents (jornades partides, manteniment, etc.), així com individualitzar, si és possible, la tasques que es realitzaven en parella. Si no ho fóra, mantenir les distàncies de seguretat, i facilitar el teletreball, per a llocs d'oficina.
- La disposició dels llocs de treball, l'organització de la circulació de persones, la distribució d'espais (mobiliari, prestatgeries, corredors, línia de caixes, etc.), l'organització dels torns, i la resta de condicions de treball presents en el centre han de modificar-se, en la mesura necessària i possible, amb l'objectiu de garantir la possibilitat de mantindre les distàncies de seguretat mínimes exigides a cada moment per les autoritats sanitàries..
- Facilitar informació i formació al personal en matèria d'higiene i sobre l'ús del material de protecció com, per exemple, guants i màscares, perquè es realitze de manera segura. En les zones comunes es posaran cartells informatius explicant com cal llavar-se les mans, posar i llevar-se guants i màscares, així com tot els procediments d'higiene necessaris aconsellats per les autoritats sanitàries.
- Entregar a cada treballador un certificat acreditatiu individual de la necessitat de desplaçament personal per motius laborals, en relació amb l'estat d'alarma.
- En la mesura que siga possible, s'evitaran les reunions de treball dins de la botiga i si s'han de celebrar, es faran en una zona àmplia que permeta guardar la distància de seguretat interpersonal, el més allunyada possible de clients, i mai en zones comunes.
- L'ocupació màxima del muntacàrregues o ascensors per a moure mercaderia o reposar serà d'una persona o més si es pot garantir el distanciament de 2 metres i es limitarà l'ús al mínim. Si fóra necessari que fóra ocupat per més d'una persona, haurà de garantir-se l'ús d'EPIs.

- Minimitzar les visites de contractes, clients i proveïdors. Per a aquelles contrates que hagen de prestar serveis en l'establiment es mantindran les mateixes mesures de seguretat que per al personal propi. Sempre que siga possible fora de l'horari comercial. Establir un protocol per a minimitzar el contacte amb els transportistes. Si és possible, establir una zona exclusiva de lliurament de comandes la qual serà desinfectada entre comanda i comanda. al seu torn, en la mesura que siga possible, s'eliminarà l'embalatge original i de no ser possible es desinfectaran els paquets sempre que el material ho permeta.
- Enviar electrònicament els albarans signats de manera que no s'entreguen en paper de mà en mà, en la mesura que siga possible.
- Facilitar els lliuraments a domicili, si pot ser realitzades per pagament on-line i preferiblement depositar el lliurament a la porta del domicili, sense accedir a l'habitatge, mantenint en tot cas la distància recomanada amb el client d'almenys 1 metre quan es compte amb elements de protecció, o de 2 metres sense aquests elements i sense cap contacte físic, informant el client d'això en el moment de tramitar la seua comanda. Al personal de repartiment se li facilitarà màscara i gel o solució alcohòlica substitutiva de la rentada de mans, per a procedir de manera immediata a la higiene necessària entre cada lliurament. Així mateix, es recomana mantindre en òptim estat de neteja el transport utilitzat per al repartiment, interior i exteriorment.
- Es recomanarà a la clientela l'ús de màscares dins de l'establiment.

Què fer en cas de personal infectat o de risc

- Coneixements bàsics sobre SARS-CoV-2:
  - Els símptomes del SARS-COV-2 són principalment tos, febre i dificultat respiratòria i dolor muscular i de cap en alguns casos.
  - El 80% dels casos presenten símptomes lleus i el període d'incubació és de 2-14 dies. El 50% dels casos comença a presentar símptomes als 5 dies des del contagi.
- Tot el personal ha de realitzar un control diari de la temperatura abans d'eixir del seu habitatge. Si té més de 37.5 graus no anirà a l'establiment i cridaran al contacte mèdic habilitat per la companyia.

- Abans d'entrar, el personal propi i alié podrà ser sotmés a un control consistent en la presa de temperatura i declaració de no ser conscient de patir símptomes del coronavirus. La presa de temperatura es realitzarà mantenint les distàncies de seguretat o amb màscara i guants, i sense registrar les dades. Si aquesta temperatura fóra superior a 37,5°, el treballador no haurà d'accedir al lloc de treball i haurà d'aïllar-se de manera temporal. Així mateix, se'ls proporcionarà una màscara havent de seguir les instruccions del servei mèdic. El rebuig a l'accés haurà de ser registrat per l'empresa i comunicat a la persona treballadora.
- Si es tenen símptomes compatibles amb la malaltia o ha donat positiu en les proves de detecció del Covid-19, no ha d'acudir al treball i ha d'avisar al telèfon que dispose la seua comunitat autònoma o centre de salut que corresponga així com a l'empresa on treballa. Fins que intervinguen les autoritats sanitàries, han d'extremar-se les mesures d'higiene respiratòria, llavat de mans i distanciament social. S'ha de portar màscara quirúrgica. La empresa procedirà a la seua notificació al servei de prevenció perquè adopte les mesures oportunes i complisca amb els requisits de notificació que estableix el Ministeri de Sanitat.
- Per part de l'empresa, s'ha d'elaborar i aplicar un protocol d'actuació en cas de detecció de possibles persones infectades o de persones que hagen estat en contacte amb les primeres.
- Si alguna persona treballadora corresponguera al perfil de "persona de risc" segons les recomanacions del Ministeri de Sanitat, bé per embaràs, patologies cròniques prèvies o edat, es procedirà a la revisió del seu lloc de treball pel servei de prevenció, per a considerar la conveniència o no de recomanar el seu "aïllament preventiu" en cas de no poder fer el seu treball per teletreball.

ZONA DE VENDA

Distància

- Distància recomanada venedor-client i entre clients d'almenys 2 metres o, si no fóra possible, ús de màscara, tant en el procés de compra com en les zones d'atenció i de pagament.

Informació

- Informar mitjançant cartelleria el personal i la clientela dels procediments d'higiene publicats per les autoritats sanitàries, cridant a la col·laboració i seguiment de les normes pel bé de tots. Es donaran recomanacions especials en les zones més sensibles com:
- Escales mecàniques: evitar, en la mesura que siga possible, tocar els passamans. A més, cada 4 o 5 escalons, es marcaran per a indicar la distància de seguretat de 2m.
- Ascensors: evitar, en la mesura del possible, el seu ús. Limitar la seua ocupació màxima a una persona o més si es pot garantir el distanciament de 2 metres. En cas que siga necessari l'ús de l'ascensor, es requerirà l'ús de màscara. Es donarà prioritat a aquelles persones amb limitacions físiques que podran estar acompanyades si es requereix o a carrets infantils.
- Caixes: respecte de les distàncies de seguretat.

Aforament i circulació

- Establir un aforament màxim, que haurà de permetre complir amb les mesures extraordinàries dictades per les autoritats competents en cada fase de flexibilització de les mesures de contenció, concretament amb el requisit de distàncies mínimes. L'aforament serà proporcional a la superfície del local i fase de desescalada i haurà d'estar exposat mitjançant cartelleria en l'accés a l'establiment, sent visible tant per al client com per als treballadors i les treballadores.
- Establir, així mateix, un flux controlat en l'entrada i eixida de clients i clientes, evitant l'encreuament dels uns i els altres. Si és possible, definir sentits de circulació en les zones de major confluència, diferenciant tots

dos sentits mitjançant cintes de separació o vinil adhesiu en el paviment. Igualment, en el paviment dels espais generals de les botigues es podran instal·lar vinils adhesius circulars (20 cm de diàmetre) amb la inscripció “2m”, separats entre si 2m, en forma de línia o malla en funció de l'amplària de l'espai disponible (fins a 3m amplària una filera, entre 3 i 5, dues fileres i així successivament cada 2m d'amplària addicional). Això suposarà un recordatori permanent al personal empleat i la clientela i un indicador de quan l'aforament del centre o de la planta aconsegueix el màxim admissible, que serà una fracció del nombre de punts rojos disposats en la planta.

- Sempre que siga possible, utilitzar portes diferents per a l'entrada i per a l'eixida de la clientela al centre, on se situaran mitjans de neteja adequats per a la higiene de les mans.
- A les portes d'entrada i eixida a l'establiment comercial o a zones comunes dins d'aquest, se senyalitzarà i establiran dispositius per a garantir la distància mínima de seguretat entre persones. Si per motius d'espai, això no fóra possible, el personal haurà d'utilitzar màscara.
- Es marcarà una línia de seguretat en el sòl o cartelleria informativa tant en la zona de caixa com en la zona de venda directa, de manera que s'assegure la distància entre client - producte - personal del local.
- Es recomana l’ús de mampares o elements físics que asseguren la protecció de persona treballadora/clientela, tant en la zona de caixa com en la zona de venda directa.
- En cas de pics amb afluència massiva de clients i clientes, hauran d'esperar fora de l'establiment de forma organitzada i guardant rigorosament la distància de seguretat. La permanència en els establiments comercials haurà de ser l'estrictament necessària perquè puguen realitzar l'adquisició de productes. Si les característiques de l'establiment ho requeriren, podrà dedicar-se personal a labors d'organització de la circulació a fi de dispersar i evitar zones d'elevada concentració de persones.
- En cas de ser possible, crear "carrils de compra segura" amb possibles fletxes indicatives o senyalitzacions que se seguisquen en ordre d'entrada i eixida, amb l'objectiu d'evitar contactes no necessaris entre els clients. S'informarà clarament la clientela sobre les mesures organitzatives i sobre la necessitat de cooperar en el seu compliment, mitjançant avisos com ara anuncis periòdics per megafonia o amb cartelleria.

- S'ha d'evitar la manipulació directa dels productes per part de la clientela, especialment els no envasats, i d'equips, facilitant-ne el servei per a minimitzar l'ús del sistema d'autoservei. Ús de guants d'un sol ús en les zones d'autoservei, que hauran d'estar sempre disponibles i hauran d'anunciar-se recomanacions respecte a la rentada i tractament del producte adquirit.

Productes exposats

- Els establiments de venda de productes exposats directament a la clientela extremaran la desinfecció diària de les superfícies, podran establir limitacions a la manipulació dels productes per part d'aquesta, per exemple, obligant-la a l'ús de guants, i indicar, de manera visible, si fóra necessari, el procediment per a la desinfecció segura dels productes adquirits.

Productes de prova

- Productes de prova. Retirar aquests productes de l'accés al públic durant aquest període de crisi, restringint el seu ús o manipulació únicament al personal del local.

Màquines expenedores:

- Informar sobre la necessitat que la clientela mantinguen la distància de seguretat de 2 metres en esperar torn
- Informar sobre la conveniència d'usar guants o alguna protecció per a accionar la màquina o, si no s'utilitzen, la necessitat de desinfectar-se les mans abans i després del seu ús.
- Extremar la neteja i desinfecció de les màquines amb especial incidència en els punts de contacte directe amb l'usuari o usuària (pantalla, botoneres, recollida producte, etc..).

Caixes

- En la zona de caixes, en la mesura que siga possible, s'utilitzaran terminals alterns, mantenint una distància interpersonal de 2 metres. Es valorarà la instal·lació de mampares de plàstic o similar, rígid o semi-rígid, de fàcil neteja i desinfecció, de manera que, una vegada instal·lada quede protegida la zona de treball, procedint a la seua neteja en cada canvi de torn. Alternativament, es pot valorar que les persones que atenguen les caixes porten una pantalla individual protectora de tota la cara, adequada a l'activitat que desenvoluparan. En la mesura que siga possible es prioritzarà l'atenció a embarassades, persones majors, discapacitats, etc.
- Evitar, en la mesura que siga possible, que el personal que manipule diners o altres mitjans de pagament despatxe simultàniament productes.
- Fomentar el pagament amb mòbil o amb targeta. S'hauran de desinfectar les mans després del maneig de bitllets o monedes i abans de començar la següent transacció. Quan s'use un TPV, amb PIN, es netejarà el terminal, així com el bolígraf en el cas que l'operació requerisca signatura.

Devolució de productes

- En el cas de devolució de productes, s'ha de realitzar la seua desinfecció o mantindre'ls en quarantena 48 hores abans de posar-los a la venda, procedint a la seua recollida amb guants d'un sol ús.
- Disposar de papereres amb tapa i pedal per a depositar mocadors i un altre material d'un sol ús que hauran de ser netejades de manera freqüent.
- Imatge de neteja segura en tot moment.

RECOMANACIONS ESPECÍFIQUES PER SECTORS COMERCIALS

Alimentació

- Si el producte d'alimentació es troba exposat directament a la clientela sense envasar, s'haurà de protegir en vitrines, plàstic, cristall, metacrilat o qualsevol altre material que garantisca la seua higiene.
- S'ha d'evitar la manipulació directa per part de la clientela dels aliments, especialment els no envasats, prioritzant el sistema de servei assistit al sistema d'autoservei. Es recomanarà l'ús de guants d'un sol ús en les zones d'autoservei, que hauran d'estar sempre disponibles
- En el despatx assistit d'aliments no envasats com productes de la pesca, fruites, verdures, forn, confiteria, pastisseria, etc., a més de l'exposició protegida, haurà d'establir-se una distància de seguretat entre la clientela i els productes adaptada a la grandària de l'establiment.
- Utilització de guants tant per les persones venedores com per la clientela que manipulen productes no envasats.
- En tot moment se seguiran les normes de seguretat alimentària.

Tèxtil

- Els establiments que disposen de provadors hauran de valorar el seu tancament temporal o la seua obertura parcial (alternant, per exemple, un obert amb un tancat) i comptaran amb l'assistència de personal intern de botiga, tot això amb la finalitat de garantir les mesures de seguretat i higiene. S'establirà una ocupació màxima d'una sola persona/provador excepte situacions excepcionals i es procedirà a la seua neteja després de cada ús, incloent la porta, panell o cortina.
- Quan l'accés al provador siga mitjançant cortina, es recomana la substitució d'aquesta per una porta o panell
- Facilitar guants a la clientela per a evitar contagis en tocar les peces.
- Les peces que hagen sigut objecte de prova han de ser desinfectades o posades en quarantena, durant 48 hores, recollint i manipulant aquestes amb guants d'un sol ús.

Botigues de barrets o tocats

- Quan es realitzen proves d'accessoris de cap, s'usaran capells d'un sol ús de cel·lulosa que es tiraran una vegada acabada la prova.

Calçat.

- Es recomana que les proves del producte es realitzen mitjançant calcetins d'un sol ús proporcionats pel comerç.
- Neteja del producte provat i no comprat i el retornat mitjançant esprai de solució alcohòlica o semblant.

Joieries

- El client o la clienta no haurà de tocar cap superfície, vitrina o catàlegs excepte amb guants nous proporcionats per la botiga. No podrà tocar les mercaderies, sinó que serà el o la comerciant qui li les ensenye.
- Tot el mostrari haurà d'estar desinfectat i es realitzarà la desinfecció de cadascuna de les peces cada vegada que es toque o es proven.
- Si es realitzen proves d'articles, la persona venedora haurà d'usar màscara i guants i el client o la clienta màscara i desinfectar-se amb gel hidroalcohòlic les mans o la part del cos on vaja a realitzar-se la prova. Una altra alternativa seriosa usar una coberta de plàstic d'un sol ús (per exemple film) que cobrisca la part necessària del cos (mà, braç, escot… etc.) depenent d'on es prove l'anell, rellotge, collaret, etc.
- Es recomana com a productes desinfectants
  - Aigua i sabó de manera general.
  - Alcohol de 70º fregant-lo amb una tovalloleta o disc de cotó.
  - Per a les joies que puguen ser danyades per l'alcohol (com a perles), es recomana l'ús d'aigua oxigenada o un bany de vapor amb ella.
  - Desinfecció amb radiació ultraviolada.

Prova i adaptació de productes: òptiques, ortopèdies i similars

- Les òptiques, ortopèdies i similars extremaran les mesures de protecció personal i d'higiene, molt especialment en l'adaptació de productes a la clientela, graduacions o presa de mesures, garantint la distància mínima interpersonal amb el client o clienta i, si no fóra possible, utilitzant guants i màscara.

Gasolineres

- Assegurar l'ús de guants d'un sol ús. i el manteniment de la distància interpersonal de 2 metres utilitzant assortidors alterns per a proveïment de carburant de carburant. Mantindre la zona de proveïment de carburant neta i desinfectada.

Mobles

- En la mesura que siga possible, els clients o clientes recolliran els productes de manera individual o bé amb l'adequada protecció si es requereix ajuda per a la seua càrrega en el vehicle. Els repartidors o repartidores a domicili i els muntadors o muntadores de les botigues haurien de portar quantitat suficient d'elements de protecció individual (mínim dos parells de guants i 2 de màscares per persona) per si resulten danyats en alguna manipulació i també gels desinfectants per a abans i després de cada lliurament.
- Els sofàs, cadires, matalassos o qualsevol moble o accessori que per a la seua venda requerisca de contacte físic, serà cobert amb protectors o cobertors que es rebutjaran o desinfectaran una vegada acabada la prova.

Botigues de ceràmica, banys, cuines i reformes en general

- En la presentació de mostres, a l'hora de testar la textura dels materials, s'indicarà a la clientela la zona on realitzar la prova i a continuació se sotmetrà la peça a l'oportú procés de desinfecció.
- A l'hora de treballar amb catàleg físic, o bé el presenta la persona venedora o ofereix guants protectors i d'un sol ús a la clientela per a la seua utilització.
- Es fomentarà la relació amb el o la professional contractada pel client o clienta per a poder donar suport a la coordinació de l'obra evitant al màxim la mobilitat de la clientela.
- El subministrament dels productes es realitzarà directament a la destinació de l'obra sota el procediment de subministrament que assegure la higiene i desinfecció dels espais transitats.
- Per a major seguretat, en els taulells d'albarans és recomanable que s'utilitzen mampares i en la mesura del possible protecció per part del personal.